

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Тарасова О.В., к.е.н., доцент,
Марковська О.Р., здобувач СВО «Бакалавр»
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Вибір стратегічного розвитку України в напрямку євроінтеграції обумовлює необхідність відповідності параметрів економіки України параметрам економіки Європейського Союзу (ЄС). У цих умовах завдання економічного, соціального та екологічного розвитку мають бути взаємоузгодженими і визначатися з урахуванням основних принципів сталого розвитку. Найголовнішим фактором інтеграції на сьогоднішній момент є створення механізму сталого соціально-економічного розвитку, який залежить від можливості виробляти і реалізовувати товари, що відповідають за рівнем якості, за ціною та за рівнем сервісу вимогам світових ринків; результатів та якості діяльності органів управління (різних рівнів) у напрямку ліквідації розбіжностей в економічних показниках України та ЄС; забезпечення стабільного, збалансованого розвитку регіонів та національної економіки.

Орієнтація економіки на інноваційний шлях розвитку вимагає від суб'єктів господарської діяльності докорінної перебудови всієї системи виробництва і, в першу чергу, його інноваційної складової. Позитивний вплив інноваційного розвитку відображається на рівні конкурентоспроможності регіонів та економіки країни у цілому.

Економіка України на сучасному етапі розвитку характеризується значними змінами. Після виходу з кризового стану національної економіки основними завданнями стають забезпечення її відтворювального інноваційного циклу на новій технологічній основі та максимально ефективного використання інноваційного потенціалу країни.

Незважаючи на те, що інноваційна практика існує багато тисячоліть, предметом спеціального наукового вивчення інновації стали лише в ХХ ст. До кінця ХХ ст. стало очевидним, що індустріальна держава йде в минуле, на зміну їй іде принципово нова – постіндустріальна. Однак приставка «пост» не розкриває зміст змін в економіці. В основі теорії інноваційного шляху розвитку економіки лежить поняття «інновація», що визначається як внесення в різноманітні види людської діяльності нових елементів, що підвищують результативність цієї діяльності. Поняттю інновація притаманні такі властивості: комплексність; послідовність; новизна; ефективність [1].

Відповідно до Закону України «Про інноваційну діяльність» інновації - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що

істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери;

інноваційна діяльність - діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;

інноваційний продукт - результат науково-дослідної і (або) дослідно-конструкторської розробки, що відповідає вимогам, встановленим цим Законом;

інноваційна продукція - нові конкурентоздатні товари чи послуги, що відповідають вимогам, встановленим цим Законом;

інноваційний проект - комплекс заходів і процедур, необхідних для розроблення, створення та реалізації інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відображені у комплекті документів, складених відповідно до вимог законодавства [2].

Інновації впливають на економічну динаміку: з одного боку, відкривають нові можливості для розширення економіки, з іншого – унеможливають продовження цього розширення в традиційних напрямках.

У нововведенні можна виділити дві основні риси: ринкову новизну і науково-технічну новизну. Обидва ці аспекти тісно пов'язані, причому науково-технічний аспект стає економічним чинником тоді, коли нововведення втілюється в новий продукт, що має ринковий попит. Економічна природа інновації обумовлює пріоритет ринкової новизни над науково-технічною. Ринкова новизна передбачає визнання користувачем нововведення його корисних властивостей і переваг перед альтернативними товарами, а якщо нововведення представляють технологічний процес, то його можна визнати успішним, якщо воно дозволяє підвищити прибуток завдяки зниженню витрат і поліпшенню якості.

Посилення уваги до інноваційної складової економічного розвитку є дуже важливим для економіки нашої держави. Розробка стратегії інноваційного розвитку сприятиме збереженню конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі. Перехід до інноваційної моделі економічного зростання є одним із головних завдань держави на найближчу перспективу. Проте економічне зростання абсолютно неможливе без розв'язання проблеми збільшення обсягу інвестицій у виробництво [3].

Формування сприятливого інноваційного середовища – довгий процес, що вимагає значних інвестицій. Без підтримки з боку держави розвиток інноваційних процесів є досить складним. Роль держави при переході економіки країни на інноваційний шлях розвитку полягає у розробці та удосконаленні нормативно-правового забезпечення інноваційних процесів. Держава є безпосереднім учасником інноваційної діяльності, в першу чергу як суб'єкт, що здійснює управління цією діяльністю і її підтримку. Для досягнення ефективної роботи інноваційної

системи в цілому держава повинна виступати безпосереднім учасником інноваційної діяльності, оскільки формування сприятливого інноваційного клімату вимагає значних інвестицій як у фундаментальні науки, так і в прикладні дослідно-конструкторські розробки.

В економіці України просліджується зниження саме активності інноваційної діяльності, що в першу чергу пов'язано з недостатністю власних коштів у підприємств і досить низьким бюджетним фінансуванням. Наразі виділяють два основних фактори, що дозволять вирішити проблему збільшення обсягів вітчизняного виробництва – це зростання конкурентоспроможності товарів вітчизняних виробників на внутрішньому і зовнішньому ринках та збільшення купівельної спроможності підприємств і населення.

Таким чином, наша держава лише за умови вибору інноваційного шляху розвитку зможе посісти належне місце в Європі і у світі та змінити сировинний вектор нашого економічного розвитку. Основним принципом має стати реалізація державної політики, що буде спрямована на впровадження інноваційної моделі структурної перебудови і зростання економіки і, відповідно, визнання України як високотехнологічної держави.

Література

1. Н. В. Бугас, Г. М. Гладка. Роль інноваційного фактору в забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку регіону. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2016. № 11.

URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5246> (дата звернення 4.09.2023).

2. Про інноваційну діяльність. Закон України від 04.03.2002 р. № 40-IV станом на 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення 5.09.2023).

3. Тарасова О. В. Вплив держави на формування інвестиційно-інноваційного потенціалу економіки України. Економіка харчової промисловості. 2015. № 1(25). С. 66-70.

147. <i>Stupnytska T.M., Kozak O.A., Volodina O.P.</i> MODERN ASPECTS OF THE ANALYSIS OF THE RATIO OF RECEIVABLE AND CREDITOR INDEBTEDNESS.....	501
148. <i>Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.</i> АНАЛІЗ ЗМІН В ТОВАРНІЙ СТРУКТУРІ ЕКСПОРТУ, ВИЗВАНИХ УМОВАМИ ВІЙНИ.....	505
149. <i>Ощепков О.П., Белкін Д.О.</i> АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ АКТИВНИМИ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ЧИСТИМ ДОХОДОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ).....	509
150. <i>Купріна Н.М., Гребейнікова Н.А., Величко О.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	512
151. <i>Купріна Н.М., Беспалько О.В., Лосєва О.В.</i> СУТНІСТЬ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	516
152. <i>Купріна Н.М., Молчанов В.І., Побожий Ю.О., Євич М.В.</i> АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	519
153. <i>Купріна Н.М., Чабан Ю.О., Галушкіна А.А., Манолій А.Ю.</i> ФАКТОРНІЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	524
154. <i>Ощепков О.П., Магденко С.О., Малицький І.А.</i> ДИНАМІКА ВПЛИВУ ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ НА ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ОБОРОТНІСТЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	529
155. <i>Мельник Ю.М., Дерменжи С.О. Кіртока Р.Г.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	532
156. <i>Мельник Ю.М., Сарієва Г.І.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	536
157. <i>Ступницька Т.М., Кучеренко Л.С., Володіна О.П.</i> НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	540
158. <i>Тарасова О.В., Марковська О.Р.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	544